

POSTANOWIENIE

19 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Widło

na posiedzeniu niejawnym 19 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko D. S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej D. S.
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z 30 czerwca 2021 r., XIII Ga 693/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża pozwanego D. S. kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Łodzi na rzecz adwokata A. L. kwotę 2 195, 12 (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt pięć, 12/100) złotych powiększoną o 23% podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 czerwca 2021 r. w sprawie sprawy z powództwa Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. przeciwko D. S. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłankę z art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadność.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na

podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące kwestii, czy zasadne jest nieodroczenie przez sąd rozprawy na wniosek pełnomocnika strony procesu działającego pro bono, motywowany niemożnością stawienia się na terminie rozprawy z uwagi na „kolizję terminów”, która to przyczyna może stanowić nadzwyczajne wydarzenie w myśl art. 214 § 1 k.p.c. Wbrew twierdzeniom skarżącego nie zachodzi wątpliwość o charakterze prawnym uzasadniająca wypowiedź Sądu Najwyższego. Do wskazanego problemu odniósł się zarówno sąd pierwszej jak i drugiej instancji wskazując, że „kolizja terminów” pełnomocnika jednej ze stron nie stanowi przeszkody, której nie można przewyciężyć, w znaczeniu art. 214 § 1 k.p.c., a profesjonalny pełnomocnik, przyjmując sprawę powinien w taki sposób zorganizować własną pracę, aby wszystkim swoim mandantom zapewnić właściwą pomoc prawną, zaś jeśli pełnomocnik pozwanego zdecydował się przyjąć zlecenie reprezentacji pozwanego w dniu 22 stycznia 2020 r. znając już termin rozprawy, to powinien zorganizować zastępstwo innego adwokata lub radcy prawnego. W orzecznictwie przyjmuje się, że artykuł 214 § 1 k.p.c. stanowi o nieobecności strony, a nie jej pełnomocnika, a nadto dotyczy nie każdego wydarzenia, ale tylko takiego, które ma charakter nadzwyczajny. Przepis wspomina też o innej przeszkodzie, jednak precyzuje, że chodzi tylko o taką trudność, której nie można przewyciężyć. Znaczy to tyle, że obligatoryjne odroczenie rozprawy występuje wyłącznie w kwalifikowanych przypadkach. Oznacza to, że art. 214 § 1 k.p.c. może być stosowany do pełnomocnika strony tylko przez analogię (wyrok Sądu Najwyższego z 1 marca 2018 r., III PK 19/17). Stąd nawet choroba pełnomocnika uniemożliwiająca stawiennictwo na rozprawie stanowi przyczynę nieobecności, którą w rozumieniu art. 214 k.p.c. należy zakwalifikować jako przeszkodę, której nie można

przewyciężyć, jednak nie można oderwać się od istoty i zakresu pełnomocnictwa. Jeżeli bowiem umocowany pełnomocnik ma możliwość działania poprzez wyznaczonego substytutę i jest to możliwość realnie zapewniona i konieczna, wobec pogarszającego się stanu zdrowia, a zarazem nie wynikająca z nagłej potrzeby, lecz z ugruntowanej miesiącami konieczności zdrowotnej, brak wyznaczania takiego zastępcy w procesie, bez usprawiedliwionych podstaw, a tym bardziej - bez jakichkolwiek podstaw - nie jest nadzwyczajnym wydarzeniem uniemożliwiającym obecność na rozprawie w postaci dopuszczonej przez prawo, tj. przez substytutę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23 sierpnia 2013 r., I ACa 963/12). Reasumując zagadnienie to nie wymaga wyjaśnienia ponad to co dotychczas wyrażono w orzecznictwie i piśmiennictwie.

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Skarżący wskazał na oczywistą zasadność skargi jednakże nie przedstawił żadnego wyvodu, z którego wynikałoby, że złożona skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie wyjaśnił naruszenie których przepisów prawa materialnego lub procesowego ma charakter oczywisty, widoczny „na pierwszy rzut oka”

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z

urzędu, a także § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – przyznał adwokatowi A. L. kwotę 2 195,12 zł (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt pięć, 12/100) powiększoną o podatek od towarów i usług od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Jednocześnie odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.

[SOP]

r.g.